

Kolekcja sztuki Justyniana Karnickiego. À propos postawy kolekcjonerskiej pierwszego dyrektora Muzeum Sztuk Pięknych w Warszawie

ABSTRAKT

Na mapie polskiego kolekcjonerstwa sztuki ciągle niezbyt wyraźnie rysuje się osoba Justyniana Karnickiego (1806–1876), zasłużonego miłośnika sztuki, członka założyciela Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych (1860) i jego wieloletniego wiceprezesa, pierwszego honorowego dyrektora założonego w 1862 roku Muzeum Sztuk Pięknych w Warszawie (przyszłego Muzeum Narodowego). Z racji tej ostatniej funkcji był on odpowiedzialny za gromadzenie zbiorów nowo powstałej instytucji. Nie tylko jednak pierwsze zakupy, ale i jego własne zbiory pozwalają wnikać w preferencje artystyczne Karnickiego i bliskie mu koncepcje kolekcjonerstwa. Niestety, jego własna kolekcja przestała istnieć w ciągu kilku lat po jego śmierci (nie odnotowuje jej już Edward Chwalewik w swoim opracowaniu polskiego kolekcjonerstwa). Tymczasem była ona niemała, skoro katalogi aukcji, na których były sprzedawane jej części (w kwietniu 1878 w Hotel Drouot i w lutym 1881 w Dreźnie) wymieniają blisko tysiąc pozycji. Kolejne partie rysunkowo-graficzne tego zbioru pozwalają zrekonstruować pieczęć kolekcijną Karnickiego, stosowaną do znakowania dzieł (została odnotowana przez Fagana i Lugta). W rezultacie, uwzględniając ówczesny stan wiedzy, wyniki badań atrybucyjnych oraz profesjonalizm drezdeńskiego domu aukcyjnego, odkrywamy kolekcję, w której wiele odbitek graficznych zasłużyło na miano *belle épreuve* (np. odbitki Rembrandta), a śmiałe atrybucje sugerują wysoki poziom artystyczny wielu rysunków spośród wchodzących w skład zbioru.

BIOGRAM

Joanna Sikorska – dr historii sztuki, kuratorka Gabinetu Rycin i Rysunków Muzeum Narodowego w Warszawie, wykłada w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego. Zainteresowania badawcze koncentruje na grafice XV i XVI wieku, jej recepcji i relacjach z innymi dziedzinami sztuki. Jest autorką i współautorką wystaw organizowanych w Muzeum Narodowe w Warszawie, m.in. „Albrecht Dürer. Znaczenie i oddziaływanie jego grafiki w XVI wieku” (2002), „Mistrzowie pastelu. Od Marteau do Witkacego. Kolekcja Muzeum Narodowego w Warszawie” (2015–2016) oraz artykułów z zakresu historii grafiki oraz kolekcjonerstwa rycin.

